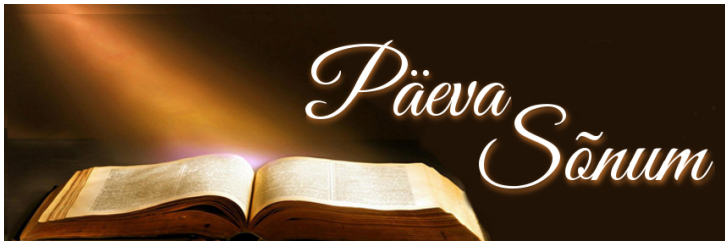

Päeva Sõnum. Nr 72. 11. ? 17. veebruar 2018

JUMALA ARMASTUSE OHVRITEE

Pühapäev enne paastuaega. Esto mihi; Quinquagesima

Pühapäeva ladinakeelne nimi Esto mihi ("ole mulle") tuleb psalmi antifoni algussõnadest (Ps 31:3). Eesti keeles on seda pühapäeva nimetatud ka 7. pühapäevaks enne ülestõusmispüha ja paastu-pühaks, sest algava nädala sees astume paastuaega.

Jeesuse avalik tegevus jõuab pöördepunkti. Algab teekond Jeruusalemma, vastu kannatusele ja surmale. Kuid just sellel teel Inimese Poeg kirkastatakse. Jumalik armastus võidab end ohverdades ja alandades kuni ristisurmani. Me vajame silmade avanemist, et näeksime, kuidas Jeesus kannatab meie ja kogu maailma pärast. Õnnistegija ootab ka meilt oma mina mahasalgamist Jeesuse järgimi-sel.

Meelespeetav kirjakoht: Vaata, me läheme üles Jeruusalemma ja seal viiakse lõpule kõik see, mis prohvetid on kirjutanud Inimese Pojast! Lk 18:31

Jumala mõtted on kõrgemad, kui inimeste mõtted ja seda eriti elu ja surma puudutavates küsi-mustes (Lk 18:31-34). Jeesuse jüngrid olid käesoleva maailma inimesed ja mõtlesid sama moodi, nagu kõik nende kaasajal. Nende eesmärgid olid sama sugused nagu nende kaasmaalastel. Üksnes selle vahega, et nad uskusid et Jeesus on õige isik neid eesmärke elluviima.

Jeesusel oli rahva hulgas suur poolehoid ja Ta rändas Jeruusalemma poole. Oma vastustega pani Ta suu kinni kõigil oma vastastel. Tundus endast mõistetav, et edasi saab tee minna üksnes üles poole.

On arusaadav, et selline mõtteviis ei suutnud käsitleda Jeesuse sõnu Tema kannatustest ja surmast. Luukas rõhutab seda koguni kolme kordselt. Vajame tõelist Jumala Vaimu valgustamist Jumala Sõna ääres, et Jeesuse sõnade tähendust üldse õigesti taibata. See käi ainult mitte siinsete Jeesuse sõnade kohta, vaid üldse kogu Tema õpetuse ja eriti Tema olemuse mõistmise kohta. On karta, et paljudki meist on vaimulikes asjades nii sama pimedad, nagu siin Jeesuse jüngrid.

Aga mina olen ussike ja mitte mees, inimeste teotada ja halb rahva meelest. (Ps 22:7) Vaata, me läheme üles Jeruusalemma ja Inimese Poeg antakse ülempreestrite ja kirjatundjate kätte ning need mõistavad ta surma ja annavad paganate kätte. (Mk 10:33; ka Mt 20:18)

Palvetagem: Armuline Jumal, Sa näitasid oma Poja kannatuses ja surmas maailmale oma armastust. Ava meie südamesilmad, et me mõistaksime Tema ohvri saladust ja järgneksime Talle kuuletumise ja armastuse teel. Jeesuse Kristuse, Sinu Poja, meie Issanda läbi.
* * *

INIMESE TÕELINE SUURUS

Pühapäev ? 11. veebruar

Jeesus ütles oma jüngritele: "Kes iganes teie seas tahab saada suureks, olgu teie teenija, ning kes iganes teie seas tahab olla esimene, olgu kõigi sulane." Mk 10:43,44

Rahvaste üldine arusaamine Palestiinas, Rooma riigis ja mujal pidas õigeaks reeglit: "Mida suurem keegi on, seda enam teda

teenitakse," kuid Jumala riigi reegel ütleb: "Mida suurem keegi on, seda enam teenigu ta teisi." Kõrgeid kohti püüdes olid jüngrid maailma üldise arusaamise tase-mel. Niiviisi mõtlesid kuningas Herodes, maavalitseja Pilaatus ja Rooma keiser Tibeerius. Kuid Messia riigis mõeldakse ja elatakse teisiti. Kahjuks on kristlik kirik oma võimupüüetes üsna sageli olnud rohkem maailma kui Jumala riigi tasemel. Sedasama peab ütlema koguduste kohta, kus tüli-tsetakse kõrgemate ametikohtade pärast. Mõnel kristlasel ei ole võimeid juhtival kohal töötamiseks. See ei tähenda, et tal ei oleks Sebedeuse poegade kiusatust. Oma auhannust võib ta rahuldada ka sel-lega, et peab ennast vaimulikult teistest paremaks. Iga kristlane arvestagu Jeesuse õpetust teiste tee-nimistest!

Ja Jeesus istus maha, kutsus need kaksteist ja ütles neile: "Kui keegi tahab olla esimene, siis ta olgu viimane ja kõikide teenija!" (Mk 9:35)

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Oletame, et me elu mõõdetakse ainult selle järgi, kui palju me tegelikult teisi teenime. Kui suur võiks olla me väärtus?

* * *

SINU KÄTTE MA ANNAN OMA VAIMU

Esmaspäev ? 12. veebruar

Ole mulle kaitsjaks kaljuks, mäelinnuse hooneks mu päästmiseks! Ps 31:3

Need ajad Taaveti elus, kus tal tuli elueest põgeneda Sauli eest, sööbisid nähtavasti alatiseks talle meelde. Siis leidis ta alatasa turvapaiga mägede koobastes ja massiivsetest kaljudest. Neid kujundeid kasutab ta nüüd ka Jumala kohta. Issand on kui kindel kalju ja kõikumatu mägilinnus, mis pakub põgenikule varju.

Meiegi vajame samasugust kaitset. Sellist mis ei kõiguks, kui ka meie komistame ja kukkume. Sellist, mis püsiks püsti suurimaski tormis. Sellist, mis päästaks ka surma küüsisist. Ja selline kalju on meile Issand Jeesus Kristus. Tema on kalju, kes peab vastu ja kellele võib turvaliselt rajada kogu oma elu. Tegelikult ei olegi väga hullu, kui me vahel ka kõigume ja väriseme selle kalju varjus. Tähtsaim on, et kalju ise on alati ühtviisi kindel ja turvaline.

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Palu, et Jumal aitaks sul järgida Taaveti eeskujul, kui tood omaenda haavumised ja vajadused tema ette. Kujutle enda ümber kindlust, varjupaika, mille kohal lehvib armastuse lipp.

* * *

KES VASTUTAB?

Teisipäev ? 13. veebruar

Vastlapäev

Ma mõistan kohut teie igäihte üle ta eluviiside kohaselt, ütleb Issand Jumal. Pöörduge ja taganege kõigist oma üleastumistest, et teie süü ei saaks teile komistuseks. Hs 18:30

Selline on Jumala tungiv üleskutse kõigile inimestele maailmas. Ärge jääge jonnakalt "surma-teele", vaid pöörduge ja elage. Nüüd on meil pealegi palju parem võimalus pöörduda, sest meil on Lunastaja ja Lepitaja - Jeesus Kristus, kes on kandnud kõik meie patud ja üleastumised oma ihus üles ristipuule ja sellega need tühistanud. Meil tuleb oma patud ainult tunnistada ja neist ära pöör-duda ning Jumal annab need andeks.

Hesekiel kõneleb siin inimese vastutusest Jumala ees, kuid teisalt kuulutab ta andestust neile, kes pöörduvad Jumala poole. Jumala jaoks ei ole olemas lootusetuid inimesi. Jeesuse tähendamissõnadest võrreldakse Jumala rõõmu kadunud inimese üle perenaise rõõmuga, kes leiab üles majapi-damises vajaliku kadunud raha, või karjase rõõmuga, kes leidis kadunud lamba. Kõige tugevamalt väljendub Jumala rõõm tähendamissõnas kadunud pojast. Oma rõõmus poja tagasisaamise üle unustab isa selle, et poeg on tema varanduse raisanud.

Niisiis, meie sisemuses oleks tarvis mitte väikest remonti või siint-sealt kohendamist ja silu-mist, vaid midagi olemuslikult täiesti uut. Põhiolemus peab muutuma, muidu ei muutuks miski.

Parandage meelt, sest taevariik on lähedal! (Mt 3:2)

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Jumal suudab unustada inimese mineviku.

* * *

PATUKAHETSUS JA PAAST

Kolmapäev ? 14. veebruar

Tuhkapäev. Paastuaja algus. Palvepäev

Et nüüd Kristus on ihulikult kannatanud, relvastuge teiegi sellesama meelsusega, sest kes on kannatanud ihulikult, see on lakanud patustamast, nii et ta maises elus allesjäänud aega ei ela enam inimlike himude, vaid Jumala tahtmise järgi. 1Pt 4:1,2

Tuleks olla Kristuse-sarnaselt valmis kannatama õiguse tegemise eest, sest kes on kannatanud ihulikult, see on lakanud patustamast. Üldise väitena, ilma piiritlemata, oleks see väär, kuna paljud on füüsiliselt kannatanud ning patustavad veel ikka väga palju. Peetrus ei väida ka lihtsalt, et füüsi-line kannatus inimesi kuidagi meele parandab ja neid tugevamaks teeb ? mõningaid teeb see tugevamaks, teised aga muutuvad Jumala suhtes mässumeelseks ning kibestuvad. Pigem peab Peetrus siin silmas seda liiki kehalist kannatamist, mida määratletakse salmis 1Pt 3:17: "Parem on head tehes kannatada, kui see on Jumala tahtmine, kui kurja tehes."

Seega, kui me järjekindlalt järgime otsust Jumalale kuuletuda, isegi kui see tähendab kehalist kannatust, tugevdab see meie moraali: see aitab meil kindlamalt kui iial enne pühenduda eluviisile, milles sõnakuulmine on tähtsam kui soov vältida valu. Eesmärk on elada elu, mida ei juhi inimlikud tunded, vaid Jumala tahe: patuga tehakse selge lõpp.

Selleks te olete kutsutud, sest ka Kristus kannatas teie eest, jättes teile eeskujuna, et te käiksite tema jälgedes. (1Pt 2:21) Ta on surnud kõikide eest, et elavad ei elaks enam enestele, vaid Tema eest, kes on nende eest surnud ja üles äratatud. (2Kr 5:15) Nüüd ei ela enam mina, vaid Kristus elab minus. Ja mida ma nüüd elan ihus, seda ma elan usus Jumala Pojasse, kes mind on armastanud ja on iseennese loovutanud minu eest. (Gl 2:20)

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Kas olete valmis õigsuse pärast kannatama?

Palvetagem: Kõigeväeline ja igavene Jumal, Sina ei soovi ühegi patuse surma, vaid annad kahetsejaile armu. Uuenda meie südamed ja juhi meid meelega parandusele, et me võiksime Sinult, kõige halastuse Jumalalt, vastu võtta pattude andeksandmise. Jeesuse Kristuse, Sinu Poja, meie Issanda läbi.

* * *

KUI JUHTUB HALVIM

Neljapäev ? 15. veebruar

Aita meid, meie pääste Jumal, oma nime auhiilguse pärast, ja tõmba meid välja ning tee lepitus meie pattude eest oma nime pärast! Ps 79:9

Kui on head ajad, siis me nii sageli Jumalast ei hooli. Aga hädad ja nuhtlused sunnivad armu otsima. Enam ei ole palvetaja jaoks kõige tähtsam väline hull olukord, vaid oma patud, Jumala arm ja lepitus. Aga kui karistus on selline mõju, siis on vähemalt tagantjärele põhjust selle eest hoopis tänulik olla. Seda on mõistnud paljud kristlased läbi ajaloo.

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Meil tuleb pattu tunnustada, nõustudes et nii meie eelkäijad kui me ise, oleme kaudselt kaasa aidanud käesolevale olukorrale sellega, et pole suutnud Jumala eest tulemuslikult seista.

Olgu nüüd su kõrv tähelepanelik ja su silmad lahti kuulma oma sulase palvet, mida ma nüüd sinu ees palvetan päevad ja ööd, Iisraeli laste, su sulaste pärast, ja millega ma tunnistan Iisraeli laste patte, mis me sinu vastu oleme teinud! Ka mina ja mu isa pere oleme pattu teinud. (Ne 1:6) Me oleme pattu teinud ja eksinud, oleme olnud ülekohtused ja oleme hakanud vastu, oleme taganenud su käskudest ja seadustest (Tn 9:5).

* * *

SINA OLED MU VARJUPAIK

Reede ? 16. veebruar

Ole mulle armuline, Jumal; ole mulle armuline, sest Sinu juures otsib mu hing pelgupaika ja ma kipun Su tiibade varju, kuni õnnetus möödub! Ps 57:2

Taaveti palve on kohane meilegi ja seda ennekõike vaimulikus plaanis. Vähemalt mina vajan väga halastajat Jumalat, kes ei süüdistata vaid pakub andestust ja kelle juurest võib otsida pelgupaika. Selle halastuse on Jeesus Kristus mulle juba välja teeninud, seetõttu võib julgesti tulla seda vastu-võtma.

Tasub meeldetuletada sedagi, mis Jeesus ütles Jeruusalemma kohta Matteuse evangeeliumis: "Kui palju kordi olen ma tahtnud su lapsi koguda, otsekui kana kogub oma pesakonna tiibade alla, ent teie ei ole tahtnud!" (Mt 23:37)

Hoolimata mis tahes tormidest ei ole endastmõistetav, et inimesed tahaksid tulla Jumala juur-de halastust saama ja pelgupaika otsima. Aga siis ei olegi olemas mingitki pelgupaika ja inimesel tuleb ise oma tegude ning valikute eest Jumale ees vastust anda.

Jumal, ole mulle armuline oma heldust mööda, kustuta mu üleastumised oma rohkete halastust mööda! (Ps 51:3)

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Mida teed, kui sind tabab häda? Kirud oma saatust ja süüdistad Jumalat või palud Tema abi ja tänad Teda?

* * *

SÜGAV AHASTUS OMA PATU PÄRAST

Laupäev ? 17. veebruar

Põhjatuist sügavusist hüüan ma sinu poole, Issand! Issand, kuule mu häält! Ps 130:1,2

Isiklik usuelu on väga erinev üldisest jumalakartusest ja usuelust. Kui teised inimesed tulid templisse, tõid oma ohvri, palvetasid oma palve ja läksid jälle ära, siis see oli ka omamoodi usuelu. Aga siin on keegi, kes ei taha leppida sellega. Tema palve on teistsugune, kui tavalise templiküllasta-jate palve. Tema hüüab siin sügavusest Jumala poole.

Isiklik usuelu algab isikliku patutundmisega. See on küllaltki halb, et kõik inimesed on patu-sed, aga põletavalt valus on tunda oma süüid.

Isiklik ja sügav patutundmine otsib ka isiklikku lahendust. Üldisest lahendusest jääb puudu-jääk. Mõni lahendab oma patuprobleemi liturgiliselt. Rahuldub sellega, et põlvitab kirikus, kui tei-sed seda teevad ja laulab ühes teistega: "Issand halasta!" Nii väljub ta kergendatud tunde-ga. Kuid isiklik lahendus eeldab isiklikku appihüüdmist ja isiklikku kindlust.

Isiklik usuelu algab siis, kui inimesed ise appi hüüavad. On neid inimesi, kes tahavad oma palvet võtta üsna kergelt. Ärgem tehkem palvetamist endale lihtsaks, vaid palvetamine olgu tõsine appihüüdmine Jumala poole! Piibel ütleb: "Igaüks, kes hüüab appi Issanda nime, päästetakse" (Rm 10:13). Selline inimene on tänulik ka eespalvete eest, aga ta ei looda sellele, et teised tema eest palvetöö ära teevad.

Ahastuse tunnid õpetavad meid paluma. Ilma nendeta ei õpiks me iialgi palve sügavust, ulatust ja väärtust. Siis kaob kerge ja pealiskaudne palvete lugemine ja õpime jälle tundma oma puudujääke ja saamatust. Jumal peab meile ka saatma raskusi, et õpiksime paluma.

Päästa mind, Jumal, sest veed tõusevad mu hinge hukutama! (Ps 69:2) Issand, võta kuulda mu sõnu, pane tähele mu ohkamist! (Ps 5:2)

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Ole vaikselt Jumala ees paludes, et Tema aitaks sul täiesti aus ning avatud selles kohtumises.

* * *

Kasutatud allikad

? Grudem, Wayne (2010) Peetruse esimene kiri. Tallinn: Logos, lk 166-167

? Piibliõppekursus "Piibel kaanest kaaneni": Sinu kätte ma annan oma vaimu (Ps 30:1-31:9); Sina oled mu varjupaik (Ps 57:1-59:18) Kui juhtub halvim (Ps 78:1-80:20); Kes vastutab? (Hs 18-19:4); Raske õppetund olla viimane (Lk 18:15-43). Pühakirja selgitab Rannamõisa koguduse õpetaja Aare Kimmel. Pereraadio

? Siim, Joel (2004) Hesekiel 18:21-32. Piiblivõti. Avatud Piibli Ühing <http://www.avatudpiibel.ee/piiblivoti/2004/08/04>

? Tärk, Osvald (1993) Markuse evangeeliumi seletus. Tallinn: Logos, lk 345-346

? Tärk, Osvald (2014) Psalmide seletus. Tallinn: Logos, lk 621

Koostas Indrek Lundava

Veebruar 2018